

Doc. PhDr. Irena Kamanová, PhD. MHA.
Katólicka univerzita v Ružomberku, Pedagogická fakulta
Katedra sociálnej práce
irena.kamanova@ku.sk

Oponentský posudok habilitačného spisu a habilitačnej práce

Meno uchádzačky habilitačného konania: PhDr. Janka Bursová, PhD.

Miesto habilitácie: Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity v Trnave

Názov habilitačnej práce:

Pohľad prijímateľov sociálnych služieb na život vo vybraných zariadeniach sociálnych služieb

Vedný odbor: Sociálna práca

Habilitačný spis:

PhDr. Janka Bursová, PhD. predložila habilitačný spis podľa kritérií, ktoré sú kladené na habilitačné konanie v odbore Sociálna práca na FZaSP TU. Podľa predložených kritérií je zjavné, že uchádzačka je odborníčka v odbore sociálna práca. Je autorkou monografie, spoluautorkou dvoch monografií. Autorka má 57 publikácií (44 ako prvý autor), 78 citácií, je riešiteľkou (spoluriešiteľkou) 4 grantov, má 39 konferenčných príspevkov (15 zahraničných , 24 domácich), 4 pozvané prednášky.

Habilitačnú prácu som posúdila a vo svojom posudku zaujímam stanovisko k týmto okruhom:

1. aktuálnosť zvolenej témy,
2. ciele práce a ich splnenie,
3. metódy spracovania práce,
4. výsledok habilitačnej práce,
5. bibliografia a prínos pre ďalší rozvoj vedy a sociálnej práce.

1. Aktuálnosť zvolenej témy

Otázkami kvality sociálnych služieb, jednotlivými indikátormi sa zaoberajú odborníci a vedeckí pracovníci na národnej a nadnárodnej úrovni, preto tému považujem za aktuálnu. Autorka si vybrala tému ktorá je aktuálna v podmienkach SR a to, novelou zákona o sociálnych službách.

2. Ciele práce a splnenie cieľa

Za hlavný cieľ habilitačnej práce si autorka stanovila poukázať na sociálne služby a ich význam v živote jednotlivca, objasniť pohľad na seniora, sénium ako životnú etapu, charakterizovať zariadenia sociálnych služieb ako činiteľa spokojnosti, popísať činitele prospievajúce k spokojnosti prijímateľa a zvyšovania jeho kvality života v zariadení

sociálnych služieb. V empirickej časti práce autorka zisťovala spokojnosť prijímateľov v súvislosti s kvalitou sociálnych služieb. Stanovený cieľ autorka splnila. Prosím na obhajobe vysvetliť a priradiť vybrané činitele k indikátorom kvality sociálnej služby podľa platnej legislatívy.

Práca je spracovaná na 144 stranách, v úvode práce autorka spracovala pojmy: senior, sociálne služby, prijímateľ sociálnej služby, druhy sociálnych služieb.

Prvá kapitola metodologické východiská súvisí s cieľom habilitačnej práce (str. 11), vytvorenie teoreticko-empirického obrazu o živote seniorov v celoročnom zariadení sociálnych služieb v ktorej autorka popisuje metodologické súvislosti habilitačnej práce, definuje ciele výskumu, výskumné otázky, výskumnú stratégiu. Položila si výskumnú otázku: **Je možné každodenný život seniorov v celoročnom zariadení označiť ako spokojný život?**

Na základe každodennosti si výskumnú otázku rozložila do dvoch čiastkových otázok: Čo sa rozumie pod pojmom spokojný život? Podľa čoho bude autorka definovať, že sú seniori spokojní? Ktoré faktory súvisia so spokojnosťou seniorov?

Čiastkové otázky formulovala do konkrétnych otázok, ktoré kládla v rámci pološtruktúrovaného rozhovoru. Realizovala kvalitatívnu stratégiu. Objektom boli prijímatelia sociálnych služieb zo ZSS s celoročným pobytom.

Druhá kapitola spracováva sénium ako životnú etapu človeka, spracováva demografické súvislosti, špecifiká v kontexte sociálnej práce, poukazuje na zmeny v oblasti filozofie starostlivosti o seniorov. Na str. 35 autorka spochybňuje nevyhnutnosť inštitucionálnej starostlivosti o seniorov so zníženou mierou sebestačnosti, ale poukazuje na príčiny, ktoré sú výsledkami jej vlastného skúmania.

V **tretej kapitole** spracovala systém starostlivosti o seniorov cez ekosociálny prístup, spracováva vybrané druhy sociálnych služieb.

Štvrtá kapitola spracováva činitele spokojnosti života prijímateľa sociálnych služieb v zariadení pre seniorov, definuje kvalitu života podľa WHOQOL. Definuje potreby, komunikáciu, prostredie ako činitele spokojnosti.

3. Metódy spracovania práce

V teoretickej časti použila nasledovné metódy:

- **literárna metóda** (štúdium odbornej literatúry: monografie, odborná časopisecká literatúra, ...)
- **logické metódy** (analýza, syntéza, indukcia, dedukcia, porovnanie, abstrakcia).

V empirickej časti práce realizovala kvalitatívnu analýzu.

4. Výsledok dizertačnej práce

Výsledky výskumu čiastočne vyhodnocovala:

- v podkapitole 2.3 zmysel života participantom K9,K13,K31.
- v podkapitole 3.2 senior ako prijímateľ ss, participant K15, K4,K6,K3,K2, K26,K31, spracovala reálne a nereálne očakávania participantov.
- V jednotlivých podkapitolách štvrtej kapitoly porovnáva rôzne výskumné zistenia so svojimi výsledkami vlastného skúmania.

Piata kapitola bazálne zistenia spracováva autorka jednotlivé výskumné oblasti: spokojnosť s pobytom, príčiny príchodu do zariadenia sociálnych služieb, prostredie, aktivity, záujmy, vzťahy, sociálne služby. V tejto časti habilitačnej práce autorka pracuje s výsledkami výskumov realizovaných na Slovensku, v Českej republike a porovnáva ich s vlastnými výsledkami a tvrdeniami.

Doc. PhDr. Irena Kamanová, PhD. MHA.

Katolícka univerzita v Ružomberku, Pedagogická fakulta
Katedra sociálnej práce
irena.kamanova@ku.sk

Oponentský posudok habilitačného spisu a habilitačnej práce

Meno uchádzačky habilitačného konania: PhDr. Janka Bursová, PhD.

Miesto habilitácie: Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity v Trnave

Názov habilitačnej práce:

Pohľad prijímateľov sociálnych služieb na život vo vybraných zariadeniach sociálnych služieb

Vedný odbor: Sociálna práca

Habilitačný spis:

PhDr. Janka Bursová, PhD. predložila habilitačný spis podľa kritérií, ktoré sú kladené na habilitačné konanie v odbore Sociálna práca na FZaSP TU. Podľa predložených kritérií je zjavné, že uchádzačka je odborníčka v odbore sociálna práca. Je autorkou monografie, spoluautorkou dvoch monografií. Autorka má 57 publikácií (44 ako prvý autor), 78 citácií, je riešiteľkou (spoluriešiteľkou) 4 grantov, má 39 konferenčných príspevkov (15 zahraničných , 24 domácich), 4 pozvané prednášky.

Habilitačnú prácu som posúdila a vo svojom posudku zaujímam stanovisko k týmto okruhom:

1. aktuálnosť zvolenej témy,
2. ciele práce a ich splnenie,
3. metódy spracovania práce,
4. výsledok habilitačnej práce,
5. bibliografia a prínos pre ďalší rozvoj vedy a sociálnej práce.

1. Aktuálnosť zvolenej témy

Otázkami kvality sociálnych služieb, jednotlivými indikátormi sa zaoberajú odborníci a vedeckí pracovníci na národnej a nadnárodnej úrovni, preto tému považujem za aktuálnu. Autorka si vybrala tému ktorá je aktuálna v podmienkach SR a to, novelou zákona o sociálnych službách.

2. Ciele práce a splnenie cieľ'a

Za hlavný cieľ habilitačnej práce si autorka stanovila poukázať na sociálne služby a ich význam v živote jednotlivca, objasniť pohľad na seniora, sénium ako životnú etapu, charakterizovať zariadenia sociálnych služieb ako činiteľa spokojnosti, popísať činitele prospievajúce k spokojnosti prijímateľa a zvyšovania jeho kvality života v zariadení

Zvolila technicky vlastnú stratégiu, kde otázky predom kategorizovala do šiestich oblastí, **zdôvodnite Váš postup?**

5. Bibliografia a prínos pre ďalší rozvoj vedy

Literatura a pramene sú vhodne volené s ohľadom na roky vydania, uvedená je dostupná literatúra v akademických knižniciach. Autorka využila metódu citácii so zápisom v texte. Práca prináša konkrétne zistenia teoretického prístupu pri poskytovaní sociálnych služieb v pobytových zariadeniach pre seniorov.

Pripomienky: v texte.

Otázky: 1. Prosím vysvetliť, čo je to každodennosť?
2. Na str. 53 uvádzate praktický postup pri žiadosti o sociálnu službu, je rozdiel v postupe podľa poskytovateľov?

Záver:

Pozitívne hodnotím splnenie kritérií kladených na habilitačné konanie, predložená habilitačná práca spĺňa kritériá kladené na daný typ práce. **Odporúčam** pokračovať v habilitačnom konaní PhDr. Janky Bursovej, PhD.

V Ružomberku 20.01.2018

Irena Kamanová